

GROENLINKS

REACTIE COALITIEAKKOORD

*Menno Janssen, fractievoorzitter
Namens fractie GroenLinks Maastricht*

Voorzitter, collega's, mensen op de publieke tribune of via de live-stream.

Bestaand beleid als basis

Het is gebruikelijk dat je begint met een oneliner of gevatte grap, maar het zal niemand verbazen dat voor de GroenLinks fractie er vergaderingen zijn geweest waar er meer reden tot lachen was. Waar logischerwijs bij de coalitiepartijen vanavond het plezier en het optimisme zal overheersen, zit er éven logischerwijs bij GroenLinks nog de nodige pijn. Na jarenlang samen gewerkt te hebben aan de stad, is het zuur om de komende jaren in de oppositie aan de zijlijn te komen te staan en dan ligt cynisme op de loer. Maar helaas gaan we aan die situatie vanavond niets meer veranderen; we zullen moeten werken met datgene dat nu voor ligt. En is dit wat ons betreft nou alleen maar slecht? Nee, hoor. Zo zijn we natuurlijk ook niet. We erkennen dat er best wel wat goede dingen in staan zoals een hoop bestaand beleid en zelfs hier en daar een poging tot wat goede nieuwe voornemens. Niemand is tenslotte voor armoede of minder participatie! Dus daar vindt deze nieuwe coalitie GroenLinks aan zijn zijde.

Vele tinten grijs

Met zeven partijen een coalitieakkoord smeden, is niet gemakkelijk. De uitdaging is dan tot een akkoord te komen dat veelkleurig is in plaats van grijs. Een akkoord waarin duidelijke keuzes worden gemaakt en waarin een concrete visie en richting terug te vinden is. Maar wat ons betreft is die uitdaging niet gelukt, en overheerst het grijs. En dan zal het u niet verbazen dat wat ons betreft ook te weinig groen én links terug te vinden is in dit akkoord.

Naar onze beleving bevat dit stuk veel vragen en weinig antwoorden of duidelijke denkrichtingen of een spetterende visie voor onze stad. Echte keuzes worden er met dit akkoord nauwelijks gemaakt. Natuurlijk handig over 4 jaar want dan kun je ook nergens op afgerekend worden!

Op klimaatbeleid, energiebeleid, vergroeningsbeleid of klimaatadaptatie hadden we onze hoop nog gevestigd op partijen zoals D66, PvdA, Volt én misschien zelfs nog wel de Seniorenpartij. Maar helaas voelen we bij deze collega's totaal de urgentie op deze thema's niet terugkomen in dit akkoord. Het staat er hier en daar wel kort in benoemd, maar het is er geen intrinsiek onderdeel van. En daar waar er bijvoorbeeld in het afvalbeleid wel een duidelijke lijn was neergelegd in het beleid, namelijk een afvalloos 2030, wordt die in die akkoord nota bene ter discussie gesteld!

Grote uitdagingen miskend

De echte maatschappelijke opgaven worden niet aangepakt, laat staan in samenhang. Ik breng even in herinnering: de droge zomer van 2 jaar geleden die werd opgevolgd door het hoogwater als gevolg van hevige regenval afgelopen zomer. Of de langdurige coronacrisis die tot veel problemen onder onze inwoners leidde of de energiecrisis en de torenhoge inflatie die ook veel Maastrichtenaars (momenteel) bedreigt. Steeds meer Maastrichtenaars worden in deze tijden worden geconfronteerd met hoge energierekeningen, maar het begrip energie-armoede komt geen enkele keer voor in dit coalitieakkoord! En laat mij sowieso even opmerken dat het woord "armoede" slechts welgeteld drie keer voorkomt in dit stuk. Hebben we het veelkoppige monster 'armoede' in Maastricht volgens deze partijen dan al bijna gevloerd? Gelet op het feit dat we er een aparte wethouder voor benoemen, lijkt me die conclusie toch ook weer te voorbarig?

De lessen van het water

En wat doet deze coalitie? Die kiest voor stilstand, verhuut zich in mooie en lege woorden en laat daarmee dus zien dat er een totaal gebrek aan urgentiebesef is. Exemplarisch is misschien nog wel de inleiding. Want één zin die dit alles samenvat – nota bene door inbreng van GroenLinks in gesprek met de formateurs een paar weken terug – behandelt slechts in die éne zin, de overstromingsramp van afgelopen jaar. Daarbij wordt gesproken over dat enkele millimeters slechts scheelde, waar drie centimeter moet staan. Waarmee voor ons duidelijk wordt dat de zeven partijen er vooral blij van geven dat ze de klok weliswaar hebben horen luiden, maar niet weten waar de klepel hangt. Bovendien is de portefeuille Water beperkt tot Hoogwater. Alsof er geen samenhang is met

droogteproblematiek, ons gemeentelijk rioleringsplan en grondwaterstanden. Dat belooft wat voor de toekomst als het op klimaatbeleid aankomt!

En zo zijn er trouwens nog veel belangrijke onderwerpen die gewoon niet worden genoemd, die je gelet op de aanwezige partijen wel zou hebben verwacht. Ik noem slechts als voorbeelden: vluchtelingen, expats, klimaatadaptatie of het lhbtq+ alfabet!

Liever #HeelDeStad

Deze coalitie wil verbinden in en met de stad. Ze kondigt bezoekjes naar wijken aan. En dat is natuurlijk hartstikke goed. Maar wijkwethouders zijn daarop niet het juiste antwoord, en het is niet voor niets dat verschillende coalitiepartijen daar tot dusverre geen voorstander van waren. Want wat betekent een wijkwethouder nou eigenlijk concreet? Portefeuillehouder ben je toch voor #heelestad? Bij wie moeten inwoners nou zijn als ze vragen hebben over het onderhoud van hun straat, het aanleggen van een park of het subsidiëren van hun vereniging? Bij de portefeuillehouder of bij de wijkwethouder? En hoe voorkom je dan cliëntelisme en het elkaar vliegen afvangen? Mag je als wethouder actief zijn in “andermans” wijk?

GroenRechtse misvatting

Voorzitter, in dit coalitieakkoord wordt – op papier in elk geval – de rode loper uitgelegd voor de mensen die niet zijn gaan stemmen. En dat is ook zeker nodig. Want ook GroenLinks maakt zich zorgen over de lage opkomst. We onderzochten zelfs voorzichtige andere manieren van samenwerking om versplintering in deze raad tegen te gaan, allemaal om het vertrouwen in de politiek te herstellen. Maar vergeet niet de groene, linkse, progressieve mensen die wél zijn gaan stemmen de afgelopen verkiezingen. Een brede beweging onder onze inwoners die een betere planeet en een betere stad nastreven - de Maastrichtse klimaatbeweging – mag er namelijk niet bekaaid afkomen met een coalitie zonder GroenLinks. Dat dit college de VVD naar voren schuift als wethouder van Duurzaamheid en het CDA de wethouder op natuur en dierenwelzijn baart ons dan ook oprecht zorgen. Een wethouder van Klimaat zijn ze zelfs helemaal vergeten. Want deze coalitie heeft blijkbaar geen zin in de klimaatcrisis, geen zin in de toekomst voor de volgende generaties en dus geen zin in het maken van moeilijke keuzes. GroenLinks maakt zich dan ook oprecht zorgen over de toekomst van deze stad!

Duurzame successen

Als service voor de nieuwe portefeuillehouders Klimaat en Energie, Ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit overhandigt GroenLinks vanavond verder trouwens ook graag een schaar. Want de afgelopen jaren gebeurde er op die terreinen, onder aanvoering van de GroenLinks wethouder, wél heel wat. De nieuwe portefeuillehouders mogen daar nu formeel de vruchten van plukken, waarbij hun belangrijkste successen zullen bestaan uit het doorknippen van de lintjes. Zoals bijvoorbeeld bij de fietsbrug Borgharen, de zonneweide Lanakerveld, de sociale woningbouw op de Groene Loper. De strik die we om de schaar heen hebben gedaan, is om te oefenen. Zodat u er straks als volleerd lintenknipper lustig op los kunt knippen!

Wie praat mee?

Voorzitter, de zeven formerende partijen noemen dit akkoord graag een stadsakkoord. Maar het is niet omdat je het een stadsakkoord noemt, dat het er eentje is. Hoe serieus neem je je collega's in de raad nou écht als die mogen komen meepraten over het akkoord, dat de volgende dag al naar de drukker gaat? En hoe serieus neem je de stad als je bijvoorbeeld wel vertegenwoordigers van de Tempeleers uitnodigt, maar niet iemand van de Maastrichtse klimaatbeweging? Of wel een vertegenwoordiger van Maastricht University maar niet iemand van bijvoorbeeld de Quiet Community? Wel een filosoof maar niet de adviescommissie sociaal domein?

Voorzitter, volgens GroenLinks verdient de stad – en ook onze eigen ambtelijke organisatie – (1) visie; (2) leiderschap en (3) richting. Bestuurders die keuzes durven maken waar misschien niet altijd iedereen op zit te wachten maar die de stad wél vooruit helpen.

Doordat wij ons zorgen maken over dit akkoord, kunt u vanavond dan ook geen feeststemming bij de fractie van Groenlinks verwachten, voorzitter!

Constructieve oppositie

Maar niet getreurd! Want tegelijkertijd zullen we de plannen en voornemens van deze coalitie, de komende jaren, elke keer beoordelen op basis van inhoud, vanuit een open en constructieve houding,

zoals u dat van ons ook in onze rol als coalitiepartij gewend was. Waarbij we waar nodig steeds zullen proberen bijsturen op basis van onze idealen voor #heelestad.

Zoals er bijvoorbeeld, nog vlak voor het akkoord naar de drukker ging, op aandringen van een GroenLinks Burgerraadslid, voor werd gezorgd dat deze coalitie de inzet van meer tijdelijke atelierterruimte van culturele makers van een “ambitie op de middellange termijn” maar gauw veranderde in “ambitie voor de komende vier jaar”!

Vanuit de inhoud

Dit laat zien dat GroenLinks zich opmaakt voor een oppositierol waarbij we het opgelopen cynisme gaandeweg van ons af schudden. Waarbij we kritisch zullen zijn waar nodig en constructief waar mogelijk!

Omdat onze stad dat verdient. Omdat dat ónze manier van oppositievoeren zal zijn. En omdat de inhoud het ten alle tijden moet winnen van alle andere randzaken en persoonlijke belangen. Tenslotte realiseren wij ons namelijk elke dag dat we niet voor ons zélf in de politiek zitten.

Het is dus vooral aan de nieuwe coalitie om te bepalen of ze liever een kritisch of liever een constructief GroenLinks willen treffen.